

OORLOGSHONDEN

DOOR F. A. J. ALOFS,
Majoor der Infanterie.

Oorlogshonden waren vroeger vrijwel uitsluitend vechthonden, die o.a. bij vijandelijke ruiteraanvallen zich vastbeten aan den hals der paarden en zoo ernstige verwarring veroorzaakten. Van 1914 tot 1918 is het gebruik van oorlogshonden sterk op den voorgrond getreden, zoodat aan het einde van den wereldoorlog de Duitschers over veertigduizend oorlogshonden aan de verschillende fronten beschikten. Reeds voor den oorlog hadden zij met vrij goede resultaten dezen dienst, hoewel nog op kleine schaal, georganiseerd; in tegenstelling met Frankrijk waar niets was voorbereid, en waar eerst na lang aarzelen in 1916 door den Minister van Oorlog LYAUTEY een oorlogshondendienst werd ingesteld.

Onder oorlogshonden verstaat men allerlei diensthonden, die ten behoeve van het leger worden gebruikt. Men kende b.v. de trekhonden, die kleine lichte wagentjes met mitrailleurs en munitie trokken. Zoowel in België als in ons land heeft men op vrij groote schaal deze trekwijze toegepast. De opgedane ervaring was niet van dien aard om dit militair gebruik van honden voort te zetten. Men kent den draaghond, die in een zadeltje munitie, levensmiddelen, telefoondraad en zelfs postduiven vervoert. Men heeft verder de roodekruishond, bestemd om gewonden te zoeken, de waakhond die op gevaarlijke punten de schildwacht behulpzaam is met zijn fijn gehoor en zijn fijne reuk, de veedrijvers en herdershond die men benut bij het bewaken van gevangenen en gevangenkampen, de patrouillehond die vooral des nachts de patrouilles belangrijke diensten kunnen bewijzen en eindelijk de voornaamste functionaris, de berichthond. Deze laatste dient om een verbinding tot stand te brengen, een verbinding die daarna permanent kan worden benut en die zich kan uitstrekken tot een afstand van ongeveer vijf kilometer. Onze voorschriften geven 2 km en een snelheid van 4—7 minuten per km aan. De berichten worden in kokers of taschjes overgebracht. Sterke honden kunnen zoo noodig een telefonische verbinding tot stand brengen. De kilometer wordt normaal afgelegd in 3 à 5 minuten. Goed afgerichte honden hebben in 58 seconden 1 km afgelegd. Merkwaardig was het dat zij onder artillerievuur het snelst de verbinding tot stand brachten. Bij de africhting gebruikt men twee methoden: 1e. met behulp van het oriëntatievermogen van de hond, die na eerst het parcours in gezelschap van zijn baas afgelegd te hebben, langs dien afgelegden weg steeds weder de verbinding tot stand weet te brengen; 2e. met behulp van een kunstmatig spoor dat gelegd wordt met een speciale geur, die de hond heeft geleerd te volgen. Onze voorschriften kennen slechts de 1e methode. De voordeelen van deze verbindingen zijn: 1e. grootere snelheid dan die van den mensch; 2e. belangrijk mindere kwetsbaarheid; 3e. sparen van menschenlevens. Den laatsten tijd neemt men in Kummersdorf in Duitschland met succes proeven met dwergschnauzers. Het zijn kleine ruwharige, peperen zoutkleurige, hondjes; moedig, snel en intelligent. Zij vallen in het terrein niet op en kunnen gemakkelijk evenals postduiven in mandjes medegevoerd

worden. In vele landen beschikt men reeds in vreedestijd over berichthonden. Belangwekkend ook voor Nederland is wat men in Zwitserland op dit gebied heeft bereikt. Dank zij het initiatief van den Korpscommandant Kolonel GUIBAN is men in 1928 begonnen met de eerste proeven met berichthonden. Het departement militair Federal gaf in 1934 de opdracht om een instructieschool voor berichthonden te Bex te openen. De eerste ploegen berichthonden werden bij de 2e divisie, daarna bij de 1e divisie ingedeeld.

Het laatste jaar heeft men ook berichthonden opgeleid voor de 4e, 5e en 6e divisie. Het Zwitsersche leger nam sedert jaren ook proeven met roodekruishonden maar heeft toen afgezien van het verdere gebruik van dit soort van diensthonden, totdat in 1936 de Kolonel VOLLENWEIDER inspecteur van den Zwitserschen militair geneeskundigen dienst besloot dit vraagstuk weder aan te pakken waartoe hij verscheidene roodekruishonden ter verdere africhting aan de instructieschool te Bex gaf. Het instituut der roodekruishonden kent men in Nederland ook. Telkenjare wordt op het landgoed Eykenhorst te Wassenaar, daartoe welwillend afgestaan door H.M. de Koningin, een keuring voor roodekruishonden gehouden. Voor hen wier honden de proef met gunstig gevolg afleggen is zelfs een rijkspremie van f 50.— uitgetrokken. Of men met deze keuringen loonnende resultaten bereikt lijkt mij twijfelachtig. Het verslag van deze laatste keuring was dan ook niet bepaald rooskleurig. Van de acht dresseurs konden er maar aan twee het diploma met voldoende worden toegekend. In Zwitserland waren verschillende troepencommandanten de laatste jaren in de gelegenheid tijdens legeroefeningen berichthonden te gebruiken en zich een meening te vestigen over hun gebruik in den troep. Allen zonder uitzondering erkennen het nut van de berichthond.

De groote ontwikkeling die de bekende militaire hondenschool te Kummersdorf de laatste jaren heeft ondergaan, de resultaten die men er bereikt, zijn het bewijs van het groote belang dat het Deutsche leger toekent aan zijn berichthonden. In Frankrijk gaf de militaire gouverneur van Lyon in Februari 1937 aan de corpsen in het 14e Région opdracht, kennels in te richten, geschikte honden aan te schaffen en af te richten voor berichthonden. Italië heeft een depot opgericht voor oorlogshonden met een bezetting van 4 officieren, 15 onderofficieren en 170 man. In Rusland schijnt op dit gebied wel het meest belangrijke tot stand te zijn gebracht. Het Japansche leger heeft jaren voor zijn Chineesche expeditie talrijke Deutsche herdershonden in Duitschland aangekocht en een uitgebreiden berichthonden dienst ingericht. In Nederland is eenige jaren geleden de laatste berichthond afgevoerd. Nu door den langeren diensttijd men in de gelegenheid is doorlopend afgerichte combinaties van honden en personeel te vormen en te oefenen, staat practisch niets meer in den weg dat dit vraagstuk ten onzent ook weer ter hand wordt genomen. Wij beschikken in Nederland over verschillende hondenrassen geschikt voor dit doel. Men kan mogelijk met onze talrijke dresseursclubs, die thans vrijwel uitsluiten politiehonden africhten, contact zoeken. Wil men echter dit vraagstuk grondig aanpakken dan zal een militaire hondenschool, waar ervaren instructeurs worden gevormd en waar men ondervinding opdoet ten opzichte van den dressuur van honden en opleiding van personeel, niet gemist kunnen worden. De afgerichte honden worden bij den troep ingedeeld teneinde deze vertrouwd te maken met het gebruik van verbindingshonden en de troepencommandanten gelegenheid te geven te rapporteeren over de practische waarde van de berichthonden. De buitenlandsche voorlichting en voorschriften zouden ons da rbij van groot nut kunnen zijn.